

Riihimäellä 12.2.1994

Mikko Välimäki
Riihimäen lukio, II A

EU Atlantilta Uralille

Kun Winston Churchill vuonna 1946 esitti ideansa Euroopan Yhdysvalloista, pystyi tuskin kukaan arvaamaan, mihin sodan repimä maanosa päätyisi. Vuonna 1957 allekirjoitettiin silloisen Länsi-Euroopan talousyhteisön, nyt Euroopan unionin, EU:n, peruskirja. Alkuun oli siis kyse vain Länsi-Euroopan maiden välisestä talousliitosta, mutta vuonna 1992 allekirjoitetun Maastrichtin sopimuksen mukaan jäsenvaltiot pyrkivät myös yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan.

EU:n peruskirjan mukaan unionin jäsenvaltioksi aikovan on täytettävä kaksi ehtoa: sen on sijaittava maantieteellisesti Euroopassa ja sillä on oltava demokratiaan pohjautuva poliittinen järjestelmä. Suomi täyttää molemmat vaatimukset, muttei ole unionin jäsen. Mitään konkreettista estettä jäsenyydelle ei ole. Miksi sitten Suomi ei jo ole EU:n jäsen? Varmaan siksi, ettei jäsenyydestä olisi tähän mennessä ollut juurikaan hyötyä, pikemminkin haittaa. Kylmän sodan vallitessa puolueettomuus ja eristäytyminen oli paras mahdollinen vaihtoehto pienelle Pohjois-Euroopan valtiolle.

Viime vuosien aikan tilanne Euroopassa on radikaalisti muuttunut. Kylmä sota ja kommunistidiktatuuri ovat edesmenneitä ilmiöitä. Lama on nyt päivän puheenaihe, eikä syyttä. Ilta-Sanomien "EU&Suomi"-liitteen mukaan Suomessa on tällä hetkellä työttömänä joka viides, kun taas EU-maissa keskimäärin joka kymmenes. Viimeisten kahdenkymmenen vuoden aikana Amerikan Yhdysvalloissa, USA:ssa, työpaikkojen määrä on kasvanut 40 prosentilla. USA:ssa joka viidestoista työkäinen on vailla työtä. Luvuista käy ilmi, että asiat ovat Atlantin takana huomattavasti paremmin kuin meillä Euroopassa. USA:ssa työttömyys voidaan pitää helpommin kurissa, sillä maa ei ole kokonsa vuoksi yhtä riippuvainen maapallolla kulloinkin vallitsevasta taloudellisesta tilanteesta. Heillä on reservissä voimakkaat sisämarkkinat, jotka eivät vähästä rupea horjumaan.

EU:n suurin vika on sen sisäinen heikkous. Unioni on liian byrokraattinen systeemi, jolta puuttuu voimakas johto. EU-virkamiehet vaivaavat päätään keksimällä yhä uusia direktiivejä, kuten "mikä

on oltava joulukuusen pituus, jotta sitä voidaan myydä nimellä joulukuusi". EU ei markkinoi itseään ja siksi jäseneksi pääsy on tuskallisen työn takana. Suomi on jo neuvotellut jäsenyydestään ties kuinka kauan, ja vaikka neuvottelut saataisiin heti päätökseen, kestää vielä vuosia ennen kuin unionin virkakoneisto on lopullisesti hyväksynyt uuden jäsenevaltion.

Uskon, että vahvempana, USA:n kaltaisena liittovaltiona saadaan ongelmat hoidettua. Työttömyys laskisi varmasti ja se tietäisi talouden epäullista elpymistä lamasta. Reservejä on aina hyvä olla paljon, sillä mitä suuremmaksi liittovaltio muodostuu, sitä vahvemmassa tekijäksi se saadaan. Suomi on ilman muuta saatava mukaan vuolemaan kultaa. Ensi kesänä kansalle annetaan tilaisuus päättää, jatkammeko puolueetonta eristäytymistä vai joko rohkeus riittää pidemmälle.

Uusimman, Ilta-Sanomien tammikuussa Suomen Gallupilla teettämän tutkimuksen mukaan 53 prosenttia, eli vaadittava enemmistö, kannattaa EU-jäsenyyttä. Kolmen prosenttiyksikön ero mahtuu virhemarginaaliin, joten luvut saattavat olla todellisudessa kuta kuinkin tasan. Vastustajia pitäisi saada käännetyksi kannattajiksi, jotta jäsenyys varmistuisi. Tutkimuksen mukaan vastustajia ovat etupäässä maaseutuväestö, keskustalaiset ja vasemmistolaiset. Maanviljelijöistä peräti 91 prosenttia vastustaa jäsenyyttä. Maa- ja metsätaloustuottajien keskusjärjestön, MTK:n puheenjohtaja Toivi T. Pohjala väittää Ilta-Sanomien haastattelussa maaseudun autioituvan sen jälkeen kun viljely ei enää kannata. Pohjala asettaa autioitumisen syyksi liian pienen "epäedullisten maiden tuen", joka jäisi suurimmassa osassa Suomea samalle tasolle Tanskan kanssa. Pitää paikkansa, että Suomessa on vaikeat viljelyolot. Siis miksi täällä pitää viljellä? Mielestäni karjankasvatus ja metsänhoito sopisivat meille paljon paremmin. Ne eivät kaiken lisäksi saastuta luontoa samalla tavalla kuin suomalainen tehomaa- ja metsätalous.

Suomen maanviljelijät ja puolueettomuuden nimeen vannovat saisivat lukea "Tamminiemestä" mitä Kekkonen sanoi jo vuonna 1962 de Gaullelle: "Suomen kansan harras toivo on, että raja-aidat madaltuisivat kaikkialla Euroopassa ja että Euroopan yhtenäisyyden tiellä edettäisiin koko Euroopan ja siten myös koko ihmiskunnan onneksi". Maalaisliittolaisella puolueettomuuden ajan johtajallamme oli siis varsin selkeä käsitys Suomen asemasta Euroopassa. On vielä huomioitava kuusikymmenluvun alun poliittinen tilanne nootti- ja Kuuban kriiseineen, jotta ymmärretään Kekkonen ajatusten todellinen arvo.

Euroopan yhdentyminen on väistämätön asia. Se miten laajasti ja kuinka nopeasti se tapahtuu on jo toinen asia. Jos pääsisin Jaques Delorsin paikalle EU:n johtoon, hyväksyisin surutta unioniin kaikki Euroopan maat Atlantin ja Uralin väliltä. Jos Venäjällä pysyvät zapadnikit vallassa, voi kaikki olla mahdollista. Itä-Euroopan maat kyselevät jo innokkaasti mahdollisuuksiaan liittyä pikaisesti unioniin. Mukaan vain kaikki, nyt ei jätetä ketään rannalle. Piirretään Euroopan rajat kerralla

uusiksi. Yhden lisäyksen haluaisin vielä tehdä Suomen EU-sopimukseen: rauhanomaisen eroamismahdollisuuden, sillä historia on opettanut, ettei mikään liitto ole ikuinen.